

Ministarstvo financija u utorak je otvorilo javnu raspravu o devet zakonskih prijedloga iz četvrtog kruga porezne reforme, kojima uz ostalo predviđa porezno rasterećenje rada mladih, sniženje stope PDV-a za ugostiteljstvo na 13 posto, itd.

Glavne naznake tih promjena su krajem srpnja dali premijer Andrej Plenković i ministar financija Zdravko Marić, koji su procijenili da četvrti krug porezne reforme donosi porezno rasterećenje od 3,75 milijardi kuna.

Ministarstvo financija danas je putem portala e-savjetovanje objavilo prijedloge izmjena devet zakona iz tog paketa, a svoje primjedbe i mišljenja na njih svi zainteresirani mogu dati do 16. listopada.

Nakon toga, kako je najavio Marić, zakonski će prijedlozi pred Vladu te će biti upućeni u redovnu saborsku proceduru, što znači da će proći dva čitanja, a na snagu bi trebali stupiti početkom 2020. godine.

Porez na dohodak - porezno rasterećenje rada mladih

Izmjenama Zakona o porezu na dohodak predlaže se porezno rasteretiti rad mladih osoba i to umanjnjem obveze poreza na dohodak za sto posto za mlade do 25 godina života, a za 50 posto za one od 26 do 30 godine života.

Prema prijedlogu, mladi do 30 godine života bi za oporeziv dohodak od nesamostalnog rada do iznosa od 360.000 kuna godišnje, ostvarili pravo na umanjjenje porezne obveze za 50 posto, odnosno sto posto.

Time bi se, kako se obrazlaže, povećale neto plaće mladih, a to bi bio i doprinos zaustavljanju trenda odlaska mladih i visokoobrazovanih osoba na rad u inozemstvo.

Ministarstvo financija procjenjuje da će to porezno rasterećenje rada mladih smanjiti prihode proračuna lokalnih jedinica za 800 milijuna kuna.

Izmjene bi također omogućile da poslodavci svojim zaposlenicima neoporezivo podmiruju troškove dopunskog i dodatnog zdravstvenog osiguranja do određenog iznosa i na temelju vjerodostojne dokumentacije.

Porez na dohodak također se ne bi plaćao na naknade učenicima za vrijeme dualnog obrazovanja do propisanog iznosa.

Predloženim bi se izmjenama izjednačio i porezni tretman otpisa pojedinih tražbina obveznika poreza na dohodak koji obavlja neku samostalnu djelatnost (obrt) s otpisima potraživanja kod obveznika poreza na dobit.

Također bi se ukinulo izdavanje poreznih rješenja za paušalne obveznike poreza na dohodak, što se obrazlaže smanjenjem administrativnog opterećenja za obveznike poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost.

PDV - niža stopa od 13 posto za ugostiteljstvo

Uz već zakonom utvrđeno smanjenje opće stope PDV-a s 25 na 24 posto s početkom iduće godine, nove izmjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost od početka 2020. donose i sniženu stopu PDV-a od 13 posto za pripremanje i usluživanje jela u ugostiteljskim objektima.

Uz ostalo, planira se i olakšati poslovanje poreznim obveznicima povećanjem praga za primjenu postupka oporezivanja prema naplaćenim naknadama s 3 na 7,5 milijuna kuna, kao i usklađivanje s EU direktivama 2018/1910 i 2019/475.

Ministarstvo u obrazloženju predloženih izmjena navodi da nije moguće odnosno teško je procijeniti financijski učinak na državni proračun troška usklađivanja s EU direktivama te povećanja praga oporezivanja prema naplaćenim naknadama na 7,5 milijuna kuna. Procjenjuje, pak, da će sniženje stope PDV-a za ugostiteljstvo utjecati na smanjenje prihoda državnog proračuna za oko 900 milijuna kuna godišnje.

Porez na dobit - stopa od 12 posto za sve s ukupnim prihodom do 7,5 milijuna kuna

Prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o porezu na dobit predlaže se podizanje praga ostvarenih prihoda za plaćanje poreza na dobit po stopi od 12 posto s 3 milijuna kuna na 7,5 milijuna kuna. Stopa poreza na dobit tako od 18 posto tako ostaje za one koji ostvare godišnji prihod veći od 7,5 milijuna kuna.

Izmjenama se također podiže i prag od kojeg fizičke osobe koje obavljaju neku samostalnu djelatnost odnosno obrtnici obveznici plaćanja poreza na dohodak, postaju obveznici poreza na dobit i vode poslovne knjige prema računovodstvenim propisima s 3 na 7,5 milijuna kuna primitaka na godišnjoj razini.

U obrazloženju prijedloga kaže se da se drugi propisani uvjeti prema kojima fizičke osobe moraju promijeniti način oporezivanja neće navoditi, tako da će ubuduće samo iznos ostvarenih primitaka biti jedini kriterij za obveznu promjenu načina oporezivanja. Time se omogućuje dijelu fizičkih osoba koje su obveznici poreza na dobit da ponovo postanu obveznici plaćanja poreza na dohodak i vode jednostavne poslovne knjige te tako smanje svoje administrativno opterećenje, navodi se u obrazloženju.

Izmjenama se i prag za mogućnost plaćanja poreza na dobit prema novčanom načelu podiže s 3 na 7,5 milijuna kuna, kako bi se obveznicima poreza na dobit (fizičkim ili pravnim osobama) dala veća mogućnost izbora načina utvrđivanja porezne osnovice.

Također se i neprofitnim organizacijama omogućuje plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu u slučaju kada ostvaruju oporezive prihode od obavljanja gospodarskih djelatnosti u iznosu do 7,5 milijuna kuna na godišnjoj razini.

Planira se i usklađivanje s EU direktivama pri čemu bi trebalo doći do pravednijeg oporezivanja na području Europske unije te da će to demotivirati kompanije u agresivnom poreznom planiranju, a određene države članice u kreiranju štetnih poreznih praksi kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

S obzirom da će od 2020. godine veći broj poreznih obveznika koristiti poreznu stopu od 12 posto a ne od 18 posto, u Ministarstvu očekuju da će prihodi s osnove poreza na dobit biti manji za 200 milijuna kuna.

Posebni porez - oporezivanje bezalkoholnih pića prema udjelu šećera
Izmjenama u sustavu posebnih poreza na kavu i bezalkoholna pića uvelo bi se oporezivanje bezalkoholnih pića prema udjelu šećera, kao i dodatno oporezivanje energetskih napitaka.

Tako se umjesto dosadašnje definicije voćnih sirupa propisuje definicija dodanih šećera (monosaharidi i disaharidi), pripravci koji sadrže šećer, osim sokova koji ne sadrže dodane šećere te tvari za zaslađivanje ili sladila.

Prema prijedlogu, posebni bi se porez na kavu i bezalkoholna pića plaćao prema masi ili volumenu proizvoda, udjelu šećera te prema udjelu kofeina, metil-ksantina i taurina.

Izračun i visinu sastavnica za izračun posebnog poreza uredbom bi utvrđivala Vlada uredbom, a za što ima rok od godinu dana od dana stupanja na snagu predloženih izmjena.

"Promijenjenim poreznim oblikom će se očekivano podignuti svijest o potrebi manje konzumacije šećera te općenito potaknuti zdravije navike, a i utjecati na industriju kako bi reformulirala bezalkoholna pića prema manjem udjelu šećera. Fiskalna politika je inače uobičajena u poboljšanju javnozdravstvenih učinaka i koristi se u oporezivanju cigareta i alkohola", ističe se u obrazloženju.

Izmjene zakona o posebnom porezu na motorna vozila i o trošarinama

U Zakonu o posebnom porezu na motorna vozila predlaže se izmjena kojom bi se propisalo oslobođenje od plaćanja upravne pristojbe za srodnike u uspravnoj liniji (bračni drug, potomak i predak koji čini uspravnu liniju te posvojenik i posvojitelj) koji rabljeno motorno vozilo stječu na temelju ugovora o darovanju, uz uvjet da je to vozilo prethodno registrirano na darovatelja.

Time se, kako se navodi, otklanja mogućnost korištenja propisanog oslobođenja od plaćanja upravne pristojbe u slučaju darovanja vozila srodniku u uspravnoj liniji, prije nego darovatelj registrira to vozilo na svoje ime.

U javnoj raspravi su i izmjene Zakona o trošarinama, kojima bi se od početka iduće godine pravo na povrat trošarine na dizelsko gorivo proširilo i na komercijalni prijevoz robe i putnika željeznicom. Naime, to pravo sada imaju samo cestovni prijevoznici.

Također bi se uvelo i oslobođenje od plaćanja trošarine na električnu energiju koja se koristi za pogon željeznice i tramvaja u komercijalnom prijevozu robe i putnika.

Fiskalizacija - od 2021. obvezni QR kod na računu

Prijedlog izmjena Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom cilja na jačanje uloge građana u fiskalizaciji. Naime, građanima kao primateljima računa omogućena je provjera računa upitom na web servis dostupan na internetskoj stranici Porezne uprave ili slanjem sms poruke upisom odgovarajućih stavki s računa. Sada se predlažu zakonske izmjene kojima bi se omogućila brza i lakša provjera računa i to ugradnjom QR koda kao obvezatnog elementa svakog računa.

Očitavanjem QR koda iskazanog na računu u aplikaciju za provjeru podataka upisali bi se svi podaci što bi građanima olakšalo postupak i dodatno ih potaknulo da račune provjeravaju i prijavljuju Poreznoj upravi, smatraju u Ministarstvu financija.

Obveznici fiskalizacije za korištenje QR koda trebali bi prilagoditi svoja fiskalna rješenja, pa bi im se ostavio dovoljan rok prilagodbe te bi primjena fiskalizacije s QR kodom započela od 1. siječnja 2021. godine.

Uz to, predlaže se da od 1. travnja 2020. započne obveza provođenja postupka fiskalizacije izdavanja računa za prateće dokumente koji se izdaju prije samog izdavanja fiskaliziranog računa, a od 1. siječnja 2021. uvela bi ose obveza provođenja postupka fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja.

Izmjene Općeg poreznog zakona, Zakona o administrativnoj suradnji
Izmjenama Općeg poreznog zakona želi se urediti područje korištenja poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona. Ministarstvo financija tu primjećuje da se korištenje poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona manifestira u nekoliko modela postupanja, primjerice kada poslodavac za posao koji ima obilježja nesamostalnog rada ugovara s poreznim obveznikom druge načine za obavljanje posla ili koristi organizacijske oblike koji su oporezivi nižim poreznim stopama.

Tu je i slučaj kada poduzetnik mijenja organizacijski oblik u kojem posluje, odnosno za svaki ugovoreni posao koristi jedan organizacijski oblik koji zatim zamjenjuje drugim, a koji je oporeziv nižim poreznim stopama te isto obavlja na razini povezanih društava, a sve skupa radi izbjegavanja plaćanja poreza ili smanjenja porezne obveze.

U takvim slučajevima bi se, prema novom prijedlogu, obračunale porezne obveze kao da tih postupanja nije bilo, odnosno po propisanim poreznim stopama.

Prijedlogom izmjena Zakona o administrativnoj suradnji u području poreza predviđeno je usklađivanje postojećeg zakona s EU direktivama, kojima bi se proširio obuhvat administrativne suradnje među EU članicama, odnosno razmjene informacija o prekograničnim potencijalno štetnim poreznim aranžmanima, podigla porezna transparentnost te uvele mjere za sprječavanje agresivnog poreznog planiranja. (Hina)

